

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА АКАДЕМІЯ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА

РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

**Збірник тез доповідей
Другої міжнародної науково-практичної
конференції молодих вчених**

Економічний і соціальний розвиток України
в XXI столітті:
національна ідентичність та тенденції глобалізації

Тернопіль
Економічна думка

2005

О. ШЕСТОПАЛОВА

Запорізький національний технічний університет

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Основою фінансів підприємств є формування фінансових ресурсів, отримання та розподіл доходів з метою забезпечення виробництва. Недостатність ресурсів обумовлює спадання виробництва, а їхня відсутність – його припинення.

Фінансові ресурси формуються за рахунок власних і зовнішніх джерел. Власні ресурси формують статутний капітал.

Зовнішніми джерелами фінансових ресурсів підприємств є кошти, що надходять з бюджету, цільових і централізованих корпоративних фондів, як правило, на безповоротній основі, а також кредити, що надаються банками за плату на поворотній основі.

Фінансові ресурси підприємств спрямовуються на формування основних засобів та оборотних коштів. За рахунок фінансових ресурсів здійснюються витрати підприємств на виробництво та реалізацію

товарів, робіт і послуг, а також інші витрати, пов'язані з діяльністю підприємства.

Фінансові ресурси поряд з трудовими та матеріальними ресурсами – важлива складова ресурсної забезпеченості підприємств.

Фінансові ресурси класифікуються за такими ознаками:

- за стадіями кругообігу;
- за характером використання.

За стадіями кругообігу вирізняють фінансові ресурси початкові, тобто ті, з якими підприємство починає свою діяльність, що концентруються у статутному капіталі, і прирощені – отримані підприємством у результаті його діяльності у формі чистого доходу – прибутку.

За характером використання виокремлюють матеріалізовані фінансові ресурси – вкладені в основні засоби, що постійно забезпечують виробничий процес, і ті, що знаходяться в обігу, обслуговуючи окремих виробничий цикл – оборотні кошти. Оскільки основні засоби постійно зношуються, то для їхнього оновлення встановлені амортизаційні відрахування, котрі є специфічною формою цільових фінансових ресурсів.

Амортизаційні відрахування, як фінансові ресурси підприємства, окремо не формуються, вони акумулюються на поточному рахунку, куди надходять у складі виручки від реалізації. Їхнє спрямування проводиться на підставі обліку на окремому бухгалтерському рахунку. Нарахування амортизації проводиться щомісячно, а використання здійснюється, виходячи з установлених планів, через оплату витрат безпосередньо з поточного рахунку.

Амортизаційні відрахування спрямовують на фінансування капітальних вкладень – нове будівництво, розширення та модернізацію діючих потужностей, технічне переозброєння, придбання нової техніки, впровадження новітніх технологій.

Оборотні кошти – це частина фінансових ресурсів, що постійно перебуває в обігу. По-перше, вони спрямовуються на придбання сировини, основних і допоміжних матеріалів, напівфабрикатів та інших елементів виробничих запасів. По-друге, частина цих коштів перебуває у незавершеному виробництві та в готовій нереалізованій продукції. По-третє, до них належать залишки грошових коштів підприємства.

Необхідно встановити оптимальну структуру цих джерел. Бюджетні асигнування надаються підприємствам у різних формах: державні субсидії та дотації, бюджетні інвестиції та кредити. Бюджетні асигнування можуть отримувати, як правило, державні підприємства. Джерелом формування фінансових ресурсів підприємств є кредити, які тимчасово перебувають у розпорядженні підприємств.

Обсяг виробництва, його ефективність зумовлюють розмір, склад і структуру фінансових ресурсів підприємства. У свою чергу, від величини фінансових ресурсів залежить зростання виробництва та соціально-економічний розвиток підприємства. Наявність фінансових ресурсів, їх не ефективне використання визначають фінансове благополуччя підприємства: платоспроможність, ліквідність, фінансову стійкість.

Пошук фінансових джерел розвитку підприємства, забезпечення найефективнішого інвестування фінансових ресурсів набуває важливого значення в роботі фінансових служб підприємства.

Фінансові ресурси підприємств і держави взаємопов'язані. Для розв'язання проблеми формування та використання фінансових ресурсів необхідний виважений, чітко налагоджений, економічно обгрунтований фінансовий механізм.

Література

1. Опарін В. М. *Фінанси (загальна теорія): Навч. посібник.* – К.: КНЕУ, 1999. – 164 с.
2. *Економіка підприємств: Посібник / За ред. П. С. Харіна.* – Тернопіль: Економічна думка, 2002. – 450 с.